

SMITTSANT

INFORMATION FRÅN SMITTSKYDDSLÄKAREN

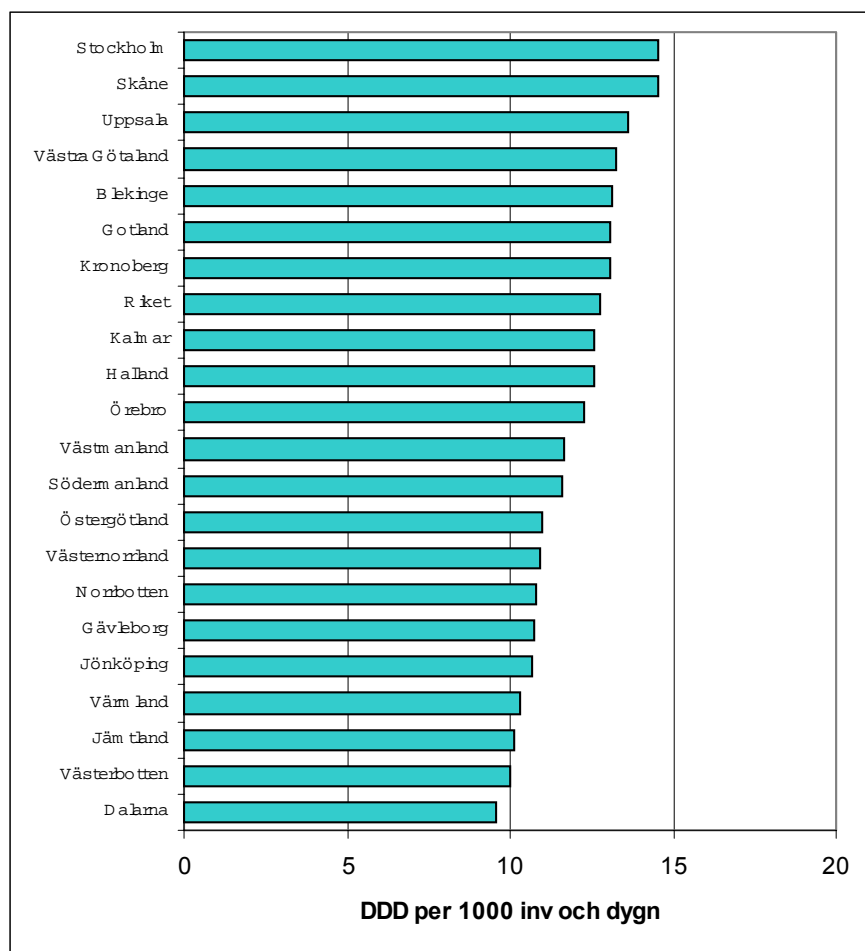
SMITTSKYDD, DIVISION DIAGNOSTIK, 971 89 LULEÅ, TELEFON 0920-28 43 30

Nr 2 - 2004

Stora skillnader i antibiotikaförbrukning i Norrbotten

Förskrivning av antibiotika – vilka preparat som förskrivs och hur mycket som förskrivs av de olika preparaten – har de senaste åren fått allt större uppmärksamhet. Detta till följd av ökade läkemedelskostnader för landstingen och risken för spridning av resistenta bakterier. Utbrott av resistenta bakterier kan bli mycket kostsamt. Exempelvis har man uppskattat att det utbrott av MRSA (meticillinresistenta *Staphylococcus aureus*) som man hade i Västra Götaland för några år sedan kostade mellan 50 och 100 miljoner kronor. Landstingens STRAMA-grupper (STRAMA = strategigruppen för rationell antibiotikaanvändning och minskad antibiotikaresistens) följer därför fortlöpande antibiotikaförbrukningen lokalt.

Vid senaste mötet i länets STRAMA-grupp presenterade apotekare Ingrid Brännström 2003 års antibiotikaförbrukning. Efter att Norrbotten under en rad år legat på 6:e plats på listan över län med minst antibiotikaförbrukning, halkade vi under 2003 ner till 7:e plats, se figur 1.

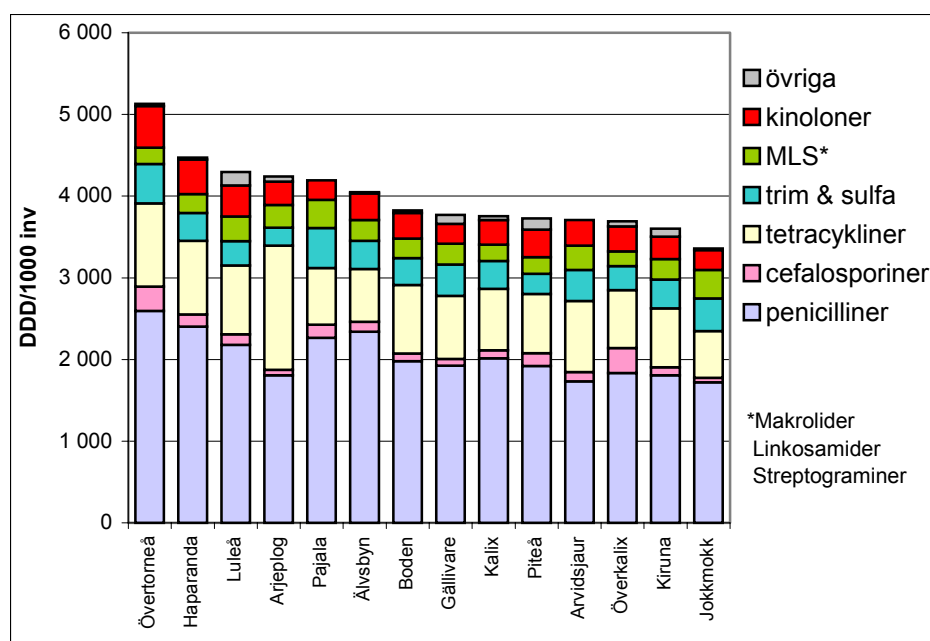

Figur 1 Antibiotikaförbrukning länsvis 2003.

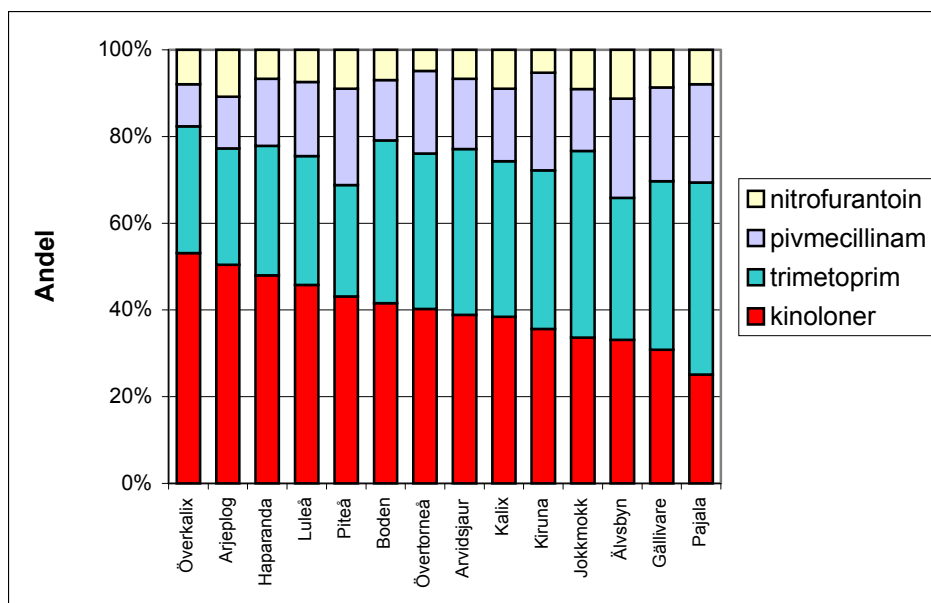
Antibiotikaförbrukning i öppenvård

Skillnaderna i antibiotikaförbrukning mellan de olika kommunerna är anmärkningsvärd. Som framgår av figur 2, förskrivs 35 % mer antibiotika i Övertorneå än i Jokkmokk. Skillnaderna förklaras inte av olika ålderssammansättningar i de olika kommunerna, och knappast på uttalad variation i sjuklighet, utan speglar sannolikt terapitraditioner.

Antibiotikaval vid olika infektioner varierar också betydligt. Detta kan exemplifieras med val av antibiotika vid behandling av urinvägsinfektioner. Läkemedel inom gruppen kinoloner ska enbart användas vid komplicerade och/eller övre urinvägsinfektioner (pyelonefrit), se listan över rekommenderade läkemedel inom landstinget. I Pajala tycks man följa rekommendationerna, men i flera av länets kommuner förskrivs kinoloner på alltför vida indikationer. Det är välkänt att hög förskrivning av kinoloner kan leda till resistensutveckling. Den indikationsglidning som ses är därför allvarlig.

Figur 2 Antibiotikaförbrukning kommunvis 2003.

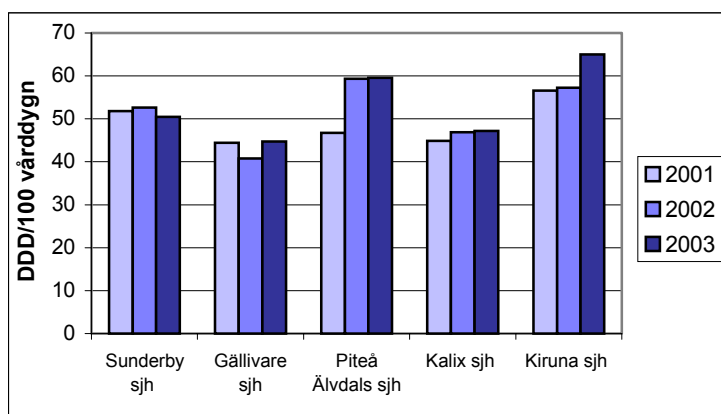

Figur 3 Antibiotikaval vid behandling av urinvägsinfektioner.

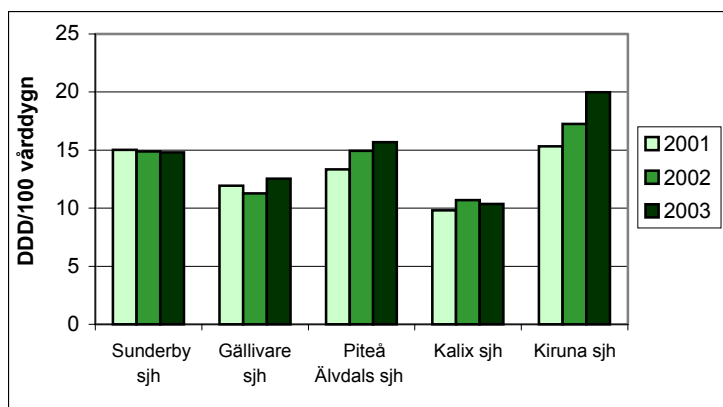
Antibiotikaförbrukning i slutenvård

Inom slutenvården är risken för spridning av antibiotikaresistenta bakterier större än i samhället. Det är därför extra viktigt med goda vårdhygieniska rutiner, och att antibiotika förskrivs rationellt, dvs på rätt indikationer inom slutenvården. Även inom slutenvården ses anmärkningsvärda skillnader inom länet.

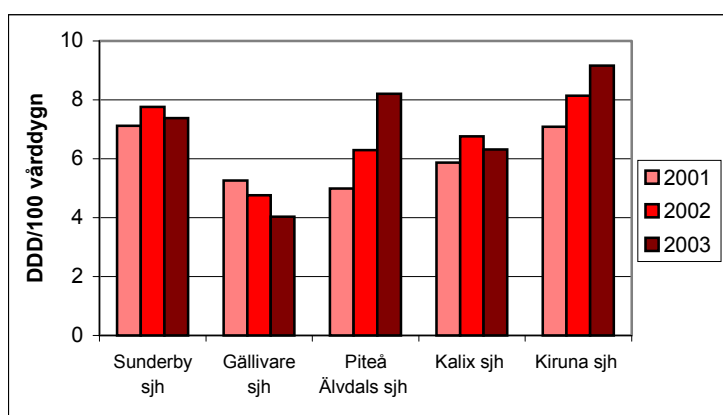
Man kan förvänta sig att sjukhus med högspecialiserad vård, så som infektionssjukvård, hematologi och antibiotikakrävande kirurgi, har en högre antibiotikaförbrukning än andra sjukhus. Det är mot den bakgrunden svårt att se en rationell förklaring till den höga – och ökande – förbrukningen av antibiotika vid Piteå Älvdals sjukhus och Kiruna sjukhus.

Figur 4 Total antibiotikaförbrukning (J01) vid länets sjukhus.

Figur 5 Förbrukning av cefalosporiner och karbapenemer (J01D) vid länets sjukhus.

Figur 5 Förbrukning av kinoloner (J01M) vid länets sjukhus.

Sammanfattningsvis tillhör Norrbotten fortfarande de län i Sverige som har lägst antibiotikaförbrukning. Bilden grumlans dock av oroväckande stora lokala skillnader inom länet, både i öppen- och slutenvård. Indikationer för antibiotikaförskrivning och val av preparat vid profylax och behandling av olika infektionssjukdomar bör därför ses över.

Sista pappersversionen av informationsbladet "Smittsant"

Tillgången till datorer vid eller i närheten av våra arbetsplatser är nu så väl tillgodosedd att det både är otidsenligt, tidsödande och onödigt kostsamt att skicka ut "Smittsant" som tryckt blad. Detta är därför sista pappersversionen av vårt nyhetsblad. "Smittsant" kommer framöver endast finnas tillgängligt som pdf-fil på vår hemsida www.nll.se/smittskydd. Du kan välja att läsa bladet elektroniskt eller att skriva ut det på papper. Om du är intresserad av att prenumerera på meddelanden via E-post med information om nya nr av "Smittsant", skicka ett meddelande med ämnesrubriken "prenumeration av Smittsant" via E-post till inga-lill.lundqvist@nll.se. Du får då ett meddelande med en kort beskrivning av innehållet samt direktlänk till dokumentet varje gång nytt nummer av "Smittsant" läggs ut på hemsidan.

Anders Österlund
smittskyddsläkare

Ingrid Hollsten
smittskyddssköterska

Inga-Lill Lundqvist
smittskyddssekreterare